

Mednarodno leto jam in krasa je iniciativa Mednarodne speleološke zveze (UIS), ki je neprofitna organizacija s sedežem v Sloveniji, posvečena proučevanju, raziskovanju in primernemu upravljanju jam na podlagi mednarodnega sodelovanja. Mednarodno speleološko zvezo sestavlja 54 nacionalnih jamarskih organizacij, ki podpirajo Mednarodno leto jam in krasa.

Mednarodna speleološka zveza vsaka štiri leta gosti Mednarodni speleološki kongres, ki je najpomembnejše srečanje speleologov in krasoslovcev, upravljalcev, učiteljev in raziskovalcev. Leta 2021 bo v mestecu Le Bourget du Lac v Savoiji v Franciji potekal 18. Mednarodni speleološki kongres. To bo hkrati najpomembnejši mednarodni dogodek, ki bo počastil Mednarodno leto jam in krasa. Ob tem se bodo zvrstili še številni drugi dogodki.

www.iyck2021.org

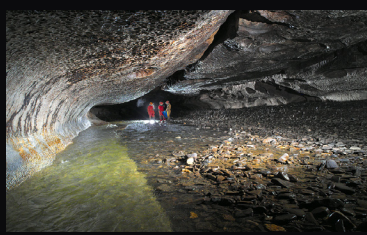
Poleg nacionalnih jamarskih organizacij Mednarodno leto jam in krasa podpirajo še številne mednarodne in nacionalne organizacije.

Vse informacije o Mednarodnem letu jam in krasa lahko najdemo na:

www.iyck2021.org

Union Internationale
de Spéléologie

MEDNARODNO LETO JAM IN KRASA 2021

„Raziskujmo, spoznavajmo in varujmo“

Union Internationale
de Spéléologie

Kras je tip pokrajine, ki obsega okoli 20 % površja Zemlje. Izoblikuje ga raztapljanje kamnin. Na površju se kaže v številnih oblikah, ki pa jih včasih težko prepoznamo. Nekatere so naravnost veličastne in slikovite. Veliko kraških oblik pa se pred pogledi skriva v jamah.

Jame in kras so neprecenljiv vir. Po svetu je za turizem odprtih na stotine jam in številne uvrščamo pod okrilje Unescove svetovne dediščine. Vsako leto jih obišče okoli 150 milijonov turistov, ki s tem krepijo državno blaginjo. Kraški vodonosniki, ki izoblikujejo tudi največje izvire, pa po drugi strani zagotavljajo pitno vodo za okoli 20 % svetovnega prebivalstva.

Jame in kras so dom najbolj raznolikim, pomembnim in redkim ekosistemom na Zemlji in s tem podpirajo biotsko raznovrstnost nad in pod površjem. Najpomembnejše svetovne kulturne in arheološke lokalitete pogosto odkrivamo prav v jamah. Čeprav kot družba od jam in krasa pridobivamo veliko, se v zvezi z njima pojavljajo posebni izzivi.

Jame in ostali deli kraških vodonosnikov namreč ne omogočajo čiščenja onesažili. Ti vodonosniki so eni najbolj zapletenih, najmanj proučenih in najtežje predvidljivih vodnih virov na Zemlji, ki so obenem tudi najbolj ranljivi. V njih se lahko onesažila, mikroorganizmi in kemikalije hitro in nezaznavno pretakajo proti pomembnim vodnim zajetjem ali ekosistemom. Kot pogosto velja za skrite oblike ali površja, jame in kras premalo prepoznamo in razumemo. Le redki znanstveniki in upravljalci naravnih virov so primerno izobraženi za njihovo razumevanje in upravljanje. Številne vlade pa sploh ne prepoznajo jam ali krasa oziroma njihovega pomena za dobrobit družbe.

„RAZISKUJMO, SPOZNAVAJMO IN VARUJMO“

je glavni slogan
Mednarodnega leta jam in krasa.

Z vašo pomočjo si tako želimo:

- **izboljšati** razumevanje javnosti o tem, kako se jame in kras vsak dan dotaknejo življenja milijard ljudi
- **spodbujati** pomen jam in krasa skozi trajnostni razvoj, še posebej na področju kakovosti in količine pitne vode, kmetijstva, geo- in ekoturizma ter naravne in kulturne dediščine
- **prikazati**, zakaj raziskovanje in primerno upravljanje jam in krasa pomembno vpliva na svetovno gospodarstvo in kvaliteto okolja
- **zgraditi** široko mrežo izobraževalnih aktivnosti, povezanih z znanostjo o jamah in krasu
- **ozaveščati** pomen interdisciplinarnosti znanosti o jamah in krasu ter njihovega upravljanja ter s tem poudariti interakcije med različnimi vejami znanosti in upravljanja, ki so potrebni v prihodnjem raziskovanju, poučevanju in varovanju okolja
- **vzpostaviti** trajna partnerstva, ki bodo zagotavljala, da se bodo aktivnosti, cilji in dosežki Mednarodnega leta jam in krasa nadaljevali tudi v prihodnosti.

